

Sygn. akt VU 5584/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 08 stycznia 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku K. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania K. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 27 maja 2014r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż ustala, że ubezpieczona K. M. nie ma obowiązku zwrotu na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. pobranego świadczenia za okres od 01 marca 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku w kwocie 2069,03 zł (dwa tysiące sześćdziesiąt dziewięć złotych i trzy grosze);

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz ubezpieczonej K. M. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 5584/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 maja 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zobowiązał wnioskodawczynię K. M. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia - renty rodzinnej za okres od 1 marca 2014 roku do 31 marca 2014 roku w kwocie 2.069,03 złotych.

Organ rentowy uzasadnił powyższą decyzję tym, iż świadczenie zostało wypłacone mimo zakończenia nauki.

W odwołaniu złożonym w dniu 10 lipca 2014 roku pełnomocnik wnioskodawczynie K. M. zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

- przepisu art. 68 ust. 2 ustawy emerytalnej poprzez jego niezastosowanie i uznanie, iż K. M. przysługuje renta rodzinna za miesiąc marzec 2014 roku pomimo, iż w tym okresie nadal pozostawała studentką,

- naruszenie art. 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego zastosowanie i uznanie, iż pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość,

- naruszenie art. 84 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego zastosowanie i uznanie, iż renta rodzinna z miesiąca marzec 2014 roku wypłacona skarżącej jest świadczeniem nienależnym.

Wskazując na powyższe wniosła o zmianie zakurzonej decyzji i zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik wnioskodawczyni podniósł, iż K. M. jest studentką ostatniego roku studiów trwających 3,5 roku. Programowe zakończenie studiów według regulaminu to 31 marzec 2014 roku, a ponadto 25 lat ukończyła w dniu (...) 2013 roku, będąc na ostatnim roku studiów. Tym samym okres pobierania renty rodzinnej przedłużył się jej przynajmniej do 31 marca 2013 roku, a nawet do obrony pracy magisterskiej.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Wskazał, iż wnioskodawczyni z dniem 23 lutego 2014 roku planowo zdała wszystkie egzaminy i zaliczenia przewidziane w programie studiów licencjackich niestacjonarnych i czekała na wyznaczenie terminu egzaminu dyplomowego. Skoro podstawowym warunkiem uprawniającym do renty rodzinnej jest nauka, a sam fakt posiadania statusu studenta nie przesądza o zasadności wypłaty renty z tytułu nauki w szkole, to w ocenie organu rentowego nie ma podstaw do realizacji wypłaty renty rodzinnej dla dziecka, które nie uczęszcza do szkoły.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

K. M. urodzona (...), od dnia 7 kwietnia 2013 roku uprawniona była do renty rodzinnej po ojcu R. M., zmarłym w dniu 7 kwietnia 2013 roku. Wnioskodawczyni była wówczas studentką VI semestru III roku w roku akademickim 2012/2013 na studiach licencjackich niestacjonarnych na kierunku kosmetologia w Wyższej Szkole (...) w W..

Na odwołaniu decyzji ZUS o przyznaniu renty rodzinnej z dnia 21 września 2009 r. znajdowało się pouczenie, z którego wynikało m.in., że osoba pobierająca rentę rodzinną pod warunkiem kontynuowania nauki – nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia, zobowiązana jest – po ukończeniu przez dziecko 16 lat – powiadomić o zaprzestaniu uczęszczania do szkoły –uczelni a jeżeli uczy się nadal – zobowiązana jest do nadesłania zaświadczenia z ww. szkoły-uczelni z podaniem terminu programowego jej ukończenia. Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat na ostatnim roku studiów, prawo do renty przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Ponadto osoba uprawniona do renty rodzinnej powinna powiadomić organ rentowy o okolicznościach powodujących zawieszenie prawa do renty, a mianowicie zaprzestaniu uczęszczania do szkoły przez osobę powyżej 16 lat. Osoba, która nienależnie pobrała świadczenia zobowiązana jest do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane uważa się świadczenia min. wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie do nich prawa albo wstrzymanie wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 3 akt ZUS, zaświadczenie o kontynuowaniu nauki k. 4 akt ZUS, decyzja z dnia 13.05.2013r. k. 13-15 akt ZUS)

W związku z kontynuowaniem nauki przez K. M., kolejnymi decyzjami prawo do renty rodzinnej dla wnioskodawczyni było przedłużane, ostatnio decyzją z dnia 25 października 2013 roku na okres do 30 września 2014 roku. Jednocześnie decyzją tą zobowiązano wnioskodawczynię do dostarczenia zaświadczenia z uczelni potwierdzającego fakt kontynuowania nauki na ostatnim roku studiów (dowód: decyzja z dnia 30 września 2013 roku k. 19-20 akt ZUS, zaświadczenia z dnia 10.09.2013r. k. 18 akt ZUS, zaświadczenie z dnia 6.10.2013r. k. 21 akt ZUS, decyzja z dnia 25.10.2013r. k. 23-24 akt ZUS).

K. M. pobierała rentę rodzinną do dnia 31 marca 2014 roku.

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 20 marca 2014 roku organ rentowy wstrzymał wnioskodawczyni prawo do renty rodzinnej od dnia 1 kwietnia 2014 roku z powodu braku zaświadczenia o kontynuowaniu nauki

(dowód: decyzja z dnia 20.03.2014 roku k. 27 akt ZUS)

K. M. w roku akademickim 2013/2014 była studentem VII – ostatniego semestru IV roku na studiach I stopnia w trybie niestacjonarnym na kierunku kosmetologia. Nauka na ww. kierunku trwała bowiem 3,5 roku. Planowany termin zakończenia nauki upływał w dniu 31 marca 2014 roku. W dniu 23 lutego 2014 roku wnioskodawczyni zdała egzaminy i zaliczenia przewidziane w programie studiów. Zgodnie z treścią & 38 Regulaminu studiów ukończenie studiów następuje z dniem złożenia egzaminu dyplomowego (dowód; Regulamin Studiów k-30v.). wnioskodawczyni studia ukończyła 26 września 2014 roku, składając egzamin dyplomowy (dowód: zaświadczenie z dnia 16 stycznia 2015 roku k. 20, zaświadczenie z dnia 21 marca 2014 roku akt ZUS). Od 1 marca 2014 roku do renty rodzinnej po zmarłym R. M. uprawniona jest matka wnioskodawczyni – H. M..

(dowód: decyzja z dnia 15.04.2014r. k. 17-18 akt ZUS plik I)

Sąd Okręgowy –Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

odwołanie jest uzasadnione.

W przedmiotowej sprawie do rozstrzygnięcia pozostawała jedynie interpretacja przepisów, zwłaszcza art. 68 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1440) i określenie, czy w sytuacji, w jakiej znalazła się ubezpieczona, przysługiwało jej w miesiącu marcu 2014 roku prawo do renty rodzinnej a jeżeli nie to czy jest ona zobowiązana do jej zwrotu na podstawie art. 138 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy emerytalnej dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Generalnie prawo do renty rodzinnej przysługują zatem tym dzieciom zmarłego żywiciela, które ze względu na wiek lub pobieranie nauki nie mają możliwości wykonywania pracy zarobkowej lub innej działalności stanowiącej tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. W konsekwencji tego, także prawo do renty rodzinnej bez względu na wiek przysługuje takiemu dziecku całkowicie niezdolnemu do pracy, jak również niezdolnemu do samodzielnej egzystencji, które nie miało możliwości uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, a więc takiemu, które stało się niezdolne do pracy w czasie, gdy nie mogło podlegać ubezpieczeniu społecznemu z powodu wieku lub uczęszczania do szkoły. Intencją ustawodawcy było powiązanie wymienionej w art. 68 ust. 1 ustawy granicy wieku zachowania uprawnień do renty rodzinnej (16 lat) z najniższym wiekiem, od jakiego w świetle art. 190 § 2 k.p. wolno młodzieży podejmować zatrudnienie w charakterze pracownika młodocianego. Celem tego unormowania jest więc zapewnienie środków finansowych młodej osobie do dnia, gdy może ona już samodzielnie zarabiać na swoje utrzymanie, jeżeli nie zamierza uzyskać wyższych kwalifikacji zawodowych w drodze nauki w szkole. W sytuacji kontynuowania nauki po ukończeniu 16 roku życia (co jest powszechne), osobie takiej przysługuje prawo do dalszej wypłaty renty rodzinnej aż do ukończenia nauki, nie dłużej niż do osiągnięcia 25 lat życia. Przez naukę w szkole rozumie się przy tym naukę w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych (publicznych i niepublicznych), szkołach wyższych (państwowych i niepaństwowych), szkołach prowadzonych przez Kościół (...), a także pozaszkolnych formach kształcenia, dokształcania bądź doskonalenia zawodowego (np. w ramach różnego rodzaju kursów lub praktyk zawodowych). W grę wchodzi wszelkie formy kształcenia w systemie

stacjonarnym, zaocznym, wieczorowym i korespondencyjnym. Renta rodzinna przysługuje również słuchaczom studiów doktoranckich i studiów podyplomowych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2000 r., II UKN 699/99, OSNAPiUS 2002 Nr 5, poz. 127 z aprobowaną glosą M. Skąpskiego; dnia 13 stycznia 2006 r., I UK 155/05, OSNP 2006 nr 23 - 24, poz. 368; z dnia 17 października 2006 r., II UK 73/06, OSNP 2007 nr 21 - 22, poz. 325 i z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 207/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 74).

Z woli ustawodawcy, z dniem ukończenia granicy wiekowej 25 lat, prawo do renty rodzinnej ustaje bez względu na okres, jaki pozostał do zakończenia nauki w szkole, jeżeli jest ona odbywana w szkole niebędącej szkołą wyższą. Jedyne wyjątek w tym zakresie ustanowiony został w art. 68 ust. 2 ustawy emerytalnej. W myśl tego przepisu, jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów. Hipotezą omawianej normy prawnej objęte są jednak tylko osoby odbywające studia w szkole wyższej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r., II UK 303/10, OSNP 2012 nr 7-8, poz. 98). Szczególna (wyjątkowa) regulacja normatywna określona w tym przepisie, jak wskazuje się w orzecznictwie, nie poddaje się wykładni rozszerzającej, także przez przyzmat zasad współżycia społecznego, które mogłyby wpływać na stosowanie lub wykładnię imperatywnych przepisów prawa ubezpieczeń społecznych jedynie wówczas, gdyby taka zależność wynikała z konkretnej regulacji tego prawa, co w rozpoznawanej sprawie nie ma miejsca (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2003 r., II UK 138/03, OSNP 2004/15/271).

Zaznaczyć również należy, iż najwięcej kontrowersji budzi przy tym ustalenie znaczenia użytego w art. 68 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu "będąc na ostatnim roku studiów". Ustawa nie zawiera jakiegokolwiek definicji tego pojęcia, ani nie odsyła w tym zakresie do przepisów innych aktów prawnych. Odpowiedzi na to pytanie o istotę powyższego sformułowania nie daje też, ani dawna ustawa z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 z późn. zm.), ani obecnie obowiązująca ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.). Art. 144 ust. 1 pierwszej z wymienionych ustaw oraz art. 161 ust. 1 drugiej zawierają jednak upoważnienie do dla senatu uczelni do uchwalania regulaminu studiów, którego przedmiotem, stosownie do art. 160 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym, powinna być organizacja i tok studiów, a w ich ramach - określenie liczby lat i semestrów studiów oraz dat ich rozpoczęcia i zakończenia. **W judykaturze przyjmuje się zatem, że określenie ostatniego roku studiów następuje na podstawie regulaminu uczelni, a studentem ostatniego roku studiów jest osoba legitymując się stosownym wpisem na ten rok** (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2003 r., II UK 138/03, OSNP 2004 Nr 15, poz. 271; z dnia 19 kwietnia 2006 r., II UK 134/05, LEX nr 1001297; z dnia 20 kwietnia 2006 r., I UK 265/05, Pr.Pracy 2006 nr 7 - 8, s. 53 i z dnia 8 sierpnia 2007 r., II UK 1/07, OSNP 2008 nr 19 - 20, poz. 295 z glosą krytyczną A. Wypych - Żywickiej OSP 2009 Nr 3, poz. 27). Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie pogląd wyrażony przez Sad Najwyższy w wyroku z dnia 13 maja 2014 roku (w sprawie sygn. akt I UK 414/13, lex nr 1483946), że wprawdzie regulamin studiów nie ma charakteru normatywnego i nie należy do konstytucyjnie określonych źródeł prawa (art. 87 Konstytucji RP), a tylko normy prawne z takich źródeł wynikające stanowią prawo materialne w rozumieniu art. 393 (1) pkt 1 k.p.c., to jednak musi być uznany za akt prawny konkretyzujący i uściślający znaczenie sformułowania "ostatni rok studiów w szkole wyższej", zamieszczonego w art. 68 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W związku z tym ustalenie, kiedy dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów w rozumieniu tego przepisu, następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów, dokonanego w oparciu o regulamin obowiązujący uczelnię. W regulaminie określa się również indywidualny tok studiów, w którym daty rozpoczęcia i ukończenia poszczególnych semestrów i lat studiów nie muszą zbiegać się z datami obowiązującymi ogół studentów. W każdym wypadku regulamin uczelni decyduje o tym, na którym roku studiów kształci się student.

Jednocześnie zauważyć należy, za Sądem Apelacyjnym w Katowicach (por. uzasadnienie wyroku z 13 listopada 2013 r. sygn. akt III AUa 296/13), że przepis art. 68 ust. 2 ustawy emerytalnej został wprowadzony do porządku prawnego w okresie, kiedy formy edukacji w szkolnictwie wyższym opierały się na systemie roku akademickiego, zaczynającego się w jesieni, a kończącego początkiem lata roku następnego. Ustawodawca nie wskazał w powołanym wyżej przepisie, że chodzi o rok akademicki. Rozumienie takie wywodzi się z orzecznictwa sądowego, dotyczącego standardowego okresu rozpoczęcia, trwania i zakończenia roku akademickiego. Przy aktualnej wykładni powołanej

normy nie można jednak nie uwzględnić faktu, że aktualne formy kształcenia różnią się od uprzednio przyjętego schematu 4 lub 5 - letnich jednolitych studiów magisterskich. Stworzono bowiem możliwość ukończenia studiów licencyjnych i odrębnych uzupełniających studiów magisterskich. Przy czym, jak wynika to chociażby z okoliczności rozpoznawanej sprawy, nie zawsze rok akademicki rozpoczyna się i kończy zgodnie z dotychczasowym schematem organizacyjnym systemu edukacji szkolnictwa wyższego. Nieparzysta ilość semestrów powoduje bowiem, że pierwszy semestr studiów rozpoczyna się w trwającym już roku akademickim, zaś ukończenie ostatniego semestru przewidziane jest końcem następnego roku akademickiego określonego regulaminem studiów. W takich warunkach, podzielać pogląd prezentowany w omawianym orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Katowicach, stwierdzić należy, że osiągnięcie 25 lat życia w czasie ostatniego roku pobierania nauki w szkole wyższej stanowi o spełnieniu przesłanki z art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno - rentowej z dnia 17 grudnia 1998 r. warunkującej prawo do renty rodzinnej.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że renta rodzinna przysługuje przez cały rok szkolny (akademicki), tj. do dnia 31 sierpnia

w przypadku roku szkolnego albo do dnia 30 września lub 31 marca w przypadku roku akademickiego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 lutego 2014 roku, sygn. akt III AUa 678/13, lex nr 1441550). Przeciwnie rozumowanie (a wskazane właśnie

w odpowiedzi na odwołanie) prowadziłoby do nie dającego się zaakceptować poglądu, że

w okresie ferii zimowych czy letnich, wakacji a także w przypadku zdania egzaminów we wcześniejszych „zerówkowych” terminach, prowadziłoby do utraty prawa do renty rodzinnej przez ucznia/studenta. Podobnie w tej kwestii wypowiedział się również Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 14 listopada 2007 roku (sygn. akt III AUa 1906/06, opubl. Lex nr 447175), wskazując, że fakt zdania przez ubezpieczonego wszystkich egzaminów w sesji nie może stawiać go w sytuacji gorszej od studentów, którzy zdawali egzaminy w terminach późniejszych.

Zgodnie z regulaminem Wyższej Szkoły (...) w W. ukończenie studiów następuje z **dnem złożenia egzaminu dyplomowego**, o czym stanowi

§ 38 regulaminu (k. 23-30). W przypadku wnioskodawczyni nastąpiło to w dniu 26 września 2014 roku. Jednakże na uwagę zasługuje fakt, co było w sprawie bezsporne, iż K. M. studiowała na kierunku, na którym termin ukończenia nauki upływał w dniu 31 marca 2014 roku. Wnioskodawczyni w roku akademickim 2013/2014 była studentką ostatniego VII semestru studiów I stopnia, trwających łącznie 7 semestrów (3,5 roku) i do **dnia 31 marca 2014 roku**. Będąc studentką ostatniego VII semestru ukończyła 25 lat. Tym samym uznać należało, że w marcu 2013 roku była studentem ostatniego roku studiów w szkole wyższej, co potwierdza również treść wystawionego przez Uczelnię zaświadczenia z dnia 16 stycznia 2015 roku złożonego przez pełnomocnika wnioskodawczyni do akt sprawy (k. 20) i w konsekwencji jeszcze za miesiąc marzec 2014 roku uprawniona była do renty rodzinnej. Nie zmienia tego okoliczność, że ostatni egzamin zdała ona w dniu 23 lutego 2014 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego, argumentacja organu rentowego wskazana w odpowiedzi na odwołanie, uzasadniająca żądanie zwrotu pobranej w miesiącu marcu 2014 roku renty rodzinnej jest wewnętrznie sprzeczna. Z jednej strony organ rentowy wskazuje bowiem, że w jego ocenie podstawowym warunkiem uprawniającym do pobierania renty rodzinnej jest nauka, a sam fakt posiadania statusu studenta nie przesądza o zasadności wypłaty renty z tytułu nauki w szkole, by następnie wskazać, że w przedmiotowej sprawie istotne znaczenie ma kwestia momentu ukończeniu nauki w szkole, a **moment ukończenia nauki następuje z chwilą zakończenia się roku szkolnego (akademickiego)**. W przypadku wnioskodawczyni rok akademicki ukończył się w dniu 31 marca 2014 roku, bowiem jej studia trwały 3,5 roku. Zwrócić należy uwagę, iż powyższy pogląd zawarty w odpowiedzi na odwołanie, jest jedynie fragmentem uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 kwietnia 2011 roku (sygn. akt III AUa 2058/10, lex nr 1129826), a w którym ostatecznie Sąd ten wskazał, że momentem ukończenia nauki w szkole jest moment uzyskania dyplomu. Sąd ten wskazał, „iż w zakresie szkół wyższych interpretacja pojęcia "ukończenia nauki w szkole" winna uwzględniać regulację art. 167 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.), zgodnie z którą datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego, w przypadku kierunku lekarskiego, lekarsko-dentystycznego i weterynarii - data złożenia ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu, a w przypadku kierunku farmacja - data zaliczenia ostatniej, przewidzianej w planie

studiów praktyki. W okolicznościach tamtej sprawy ubezpieczona w dniu 15 lutego 2010 złożyła egzamin dyplomowy uzyskując tytuł lekarza weterynarii, tym samym z powyższą datą ukończyła naukę w szkole, tracąc w konsekwencji uprawnienia do dalszej renty rodzinnej po zmarłym ojcu w okresie od 1 marca do 31 marca 2010r. W niniejszej sprawie sytuacja jest odmienna. K. M. zdała wszystkie egzaminy w dniu 23 lutego 2014 roku a dopiero w dniu 26 września 2014 roku ukończyła studia składając egzamin dyplomowy.

Mając na uwadze powyższe rozważania, w ocenie Sądu Okręgowego, pobrana przez K. M. w miesiącu marcu 2014 roku renta rodzinna, nie była nienależnie pobranym przez nią świadczeniem podlegającym zwrotowi.

Z tych względów Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu, Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik tj. art. 98 k.p.c. zasądając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz wnioskodawczynie kwotę 60 złotych, na podstawie § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490).